

Warme overdracht tussen leren en werken en de VDAB: visietekst

Vlaamse Onderwijsraad

Kunstlaan 6 bus 6
BE-1210 Brussel

T +32 2 219 42 99

F +32 2 219 81 18

www.vlor.be

info@vlor.be

Wijs beleid door overleg

Visietekst op eigen initiatief

Uitgebracht door de Raad Secundair Onderwijs op 2 april 2015 met eenparigheid van stemmen

Vorbereiding: commissie Leren en Werken onder het voorzitterschap van Sonja Buts.

Dossierbeheerder: Koen Stassen

1 Situering

De Vlor heeft trajectbegeleiding in systemen van leren en werken, waarvan de warme overdracht een onderdeel is, al lange tijd op de agenda staan. Al in 2004 schreef de raad een visietekst over trajectbegeleiding in het dbso. Die werd in 2011 geactualiseerd voor de context van systemen van leren en werken. De warme overdracht kwam ook aan bod op een [studiedag over trajectbegeleiding in leren & werken](#) (9 november 2011).

De Vlor vindt dat alle jongeren recht hebben op een warme overdracht tussen onderwijs en VDAB. In de praktijk blijkt dat echter niet altijd het geval te zijn en zijn er sterke regionale verschillen. De Vlor geeft in deze visietekst een richting aan waarin de praktijk van de warme overdracht best zou evolueren zodat de warme overdracht niet eindigt in een 'koude kermis'.¹

In zijn visietekst over trajectbegeleiding (2011) schuift de Vlor de VDAB als een belangrijke partner naar voor. Niet alleen voor de vraaggestuurde en maatgerichte ondersteuning, maar ook bij competentieversterking en toeleiding naar tewerkstelling:

*Ook wanneer de jongere beschikbaar wordt voor de arbeidsmarkt zorgen de inschrijving bij de VDAB en het overleg met de betrokken partners voor een warme overdracht.*²

Ook in zijn evaluatie van het decreet leren en werken benadrukte de Vlor het belang van een warme overdracht:

*Voor de jongere die uitstroomt, is het van cruciaal belang dat er na het beëindigen van de schoolloopbaan een 'warme overdracht' gebeurt tussen het centrum en de VDAB. Dit is de overdracht van arbeidsmarktgerichte gegevens van de jongere met het oog op het verder zetten van een individuele begeleiding zodat hij niet uit het vizier verdwijnt en een vlotte en duurzame overstap maakt naar de arbeidsmarkt.*³

In opvolging van dit advies werd het overleg met de VDAB in de commissie leren en werken van de Vlor geïntensifieerd en kregen een aantal principes over warme overdracht concreet gestalte. Praktijkvoorbeelden uit Brugge/Oostende en Heist-op-den-Berg hebben hierbij geholpen.

Deze tekst is opgemaakt vanuit de specifieke context van leren en werken, maar is generiek genoeg om de warme overdracht in andere onderwijsvormen te inspireren. Ook de overheid verwijst in haar conceptnota over duaal leren naar de warme overdracht tussen onderwijs en arbeidsmarkt en kan deze visietekst dus ook zeker hanteren bij een verdere concretisering van het duaal leren.

---

¹ Vrij naar H. Moors en L. Balogh (2007)

² Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Visietekst trajectbegeleiding in de systemen van leren en werken](#), 09 juni 2011.

³ Vlaamse Onderwijsraad, Raad Secundair Onderwijs. [Advies over de evaluatie van het decreet Leren en Werken](#), 16 januari 2014.

2 Doel van de warme overdracht

De bezorgdheid om jongeren uit systemen van leren en werken een vlotte en duurzame overstap naar de arbeidsmarkt te laten maken, staat centraal. Voor de jongere die uitstroomt, is het van cruciaal belang dat er na het beëindigen van de schoolloopbaan een overdracht van arbeidsmarktgerichte gegevens gebeurt met het oog op het verder zetten van een individuele begeleiding. Deze 'warme overdracht' gebeurt tussen het centrum, de jongere⁴ en de VDAB. Warme overdracht bouwt verder op de integrale benadering van de persoonlijk situatie van elke individuele jongere en heeft oog voor persoonlijk welzijn, sociale situatie, opleiding, arbeidsrijpheid en arbeidsbereidheid om de tewerkstellingskansen van de jongere te verhogen. Warme overdracht is dus enerzijds een einddoel van de begeleiding van het CDO of de leertijd maar anderzijds een startpunt voor de jongere op de arbeidsmarkt.

De doelstelling is dus drieledig:

- Continuïteit in de trajectbegeleiding voor ...
- een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt met het oog op ...
- duurzame tewerkstelling.

3 Naar een warme overdracht

3.1 Administratieve overdracht

De omzendbrief over het stelsel van leren en werken (2008) beschrijft de warme overdracht als een administratieve overdracht:

De opeenvolgende fasen die de jongere in zijn traject doorloopt, worden geregistreerd in het trajectvolgsysteem van VDAB; op het ogenblik dat de jongere volledig beschikbaar wordt voor de arbeidsmarkt, zal kennis van zijn antecedenten een performante werking van VDAB toelaten (omschreven als de "warme overdracht" vanuit het onderwijscircuit).⁵

De Vlor ziet die administratieve overdracht als een noodzakelijke eerste stap. De overdracht kan daartoe beperkt blijven als er verwacht wordt dat een jongere geen probleem heeft bij zijn instap op de arbeidsmarkt of als de jongere zich niet wil engageren in een warme overdracht.

De gegevens die worden opgenomen in het trajectvolgsysteem 'Mijn Loopbaan' zijn:

- Persoonsgegevens: werksituatie, adres en contactgegevens.
- Gewenste job: gewenste jobs (incl. beroepsgebonden competenties die al werden verworven voor een bepaalde functie), gewenste regio, gewenst arbeidsregime.
- Studieverleden: studies, informatie uit de leer- en ervaringsdatabank (LED) (behaalde studiebewijzen), cursussen, attesten, ervaringsbewijzen.
- Competenties: talen, rijbewijs, jobgerelateerde competenties, persoonsgebonden competenties, bureautica-opleidingen VDAB, bijkomende competenties en persoonlijke interesses.
- Ervaring: werkervaring, referenties, stages.

---

⁴ Of de ouders als de jongere minderjarig is.

⁵ <http://www.ond.vlaanderen.be/edulex/database/document/document.asp?docid=14006> (10.2 trajectbegeleiding)

Om ervoor te zorgen dat de administratieve overdracht ook effectief iets oplevert, is het noodzakelijk dat 'Mijn Loopbaan' zo volledig mogelijk ingevuld wordt door de leerling. Het is dan ook belangrijk dat hij daarin ondersteund wordt via de trajectbegeleiding. Daarnaast hebben ook de trajectbegeleiders van de CDO's en de leertijd een belangrijke taak om te registreren in 'Mijn Loopbaan voor Partners' en meer specifiek de 'trajectlijn' van de jongeren en de 'project leren en werken-lijn'. Deze registratie is niet alleen nuttig voor de ESF-financiering, maar ook voor de warme overdracht.

3.2 Wanneer een warme overdracht?

Als er vanuit de trajectbegeleiding blijkt dat een jongere ondersteuning kan gebruiken bij de overgang naar de arbeidsmarkt, is een warme overdracht aangewezen. Er zal sprake zijn van een warme overdracht als er een persoonlijk contact tussen het CDO of de leertijd, de VDAB en de jongere georganiseerd wordt om de intrede op de arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Het uitgangspunt hierbij is dat de jongere zelf verantwoordelijk is voor zijn traject en dus ook zelf bepaalt welke informatie hij, naast degene die beschikbaar is via 'mijn loopbaan', wil delen. Door de warme overdracht als een onderdeel van de trajectbegeleiding te organiseren, is er meer kans dat jongeren hier effectief aan deelnemen.

Bij het CDO of de leertijd zijn er bij de intake en screening heel wat gegevens verzameld om een leerweg op maat uit te tekenen. Het gaat onder meer over gezinssituatie, problematische aanwezigheden en medische en psychosociale achtergrond. Het is echter aan de jongere zelf om te beslissen welke gegevens hij al dan niet wil meedelen bovenop de gegevens die al in 'Mijn Loopbaan' zijn opgenomen. De idee dat iedereen de kans moet krijgen om met een schone lei te starten op de arbeidsmarkt is hierbij een belangrijk uitgangspunt.

3.3 Voorwaarde voor een warme overdracht: goed netwerk van geïnformeerde partners

De doelstelling van de warme overdracht kan enkel bereikt worden als er een engagement wordt opgenomen door de lokale VDAB en de CDO's of leertijd om de warme overdracht waar te maken. Daarvoor moeten ze investeren in hun netwerk en het nodige inzicht krijgen in elkaars werking.

In de eerste plaats is het belangrijk dat er **goede contacten** gelegd worden tussen de CDO's en leertijd en VDAB. Het kan niet genoeg benadrukt worden hoe belangrijk persoonlijke contacten zijn om de warme overdracht te regelen. Dit kan op verschillende manieren gerealiseerd worden:

- Duidelijke contactpersonen aanduiden in het CDO en de leertijd en bij de VDAB. Deze vaste contactpersonen kunnen zich ook goed inwerken in de complexe materie, wat vertrouwen schept;
- Vaste overlegmomenten inbouwen;
- Persoonlijke netwerken realiseren door o.a. overleg, (provinciale) netwerkdagen VDAB, introductie van nieuwe medewerkers bij VDAB en CDO in werking VDAB/lernen en werken;
- VDAB-vertegenwoordigers opnemen in formele overlegstructuren zoals de centrumraad.

Om een warme overdracht te realiseren, is het ook belangrijk dat alle partijen **elkaars werking goed kennen**. Voor de jongere is het bijvoorbeeld belangrijk dat hij de mogelijkheden van 'Mijn

Loopbaan' kent en indien nodig kan rekenen op ondersteuning door de leraren. Daarnaast is het voor leraren belangrijk dat ze een zicht hebben op de trajecten die VDAB voorziet voor jongeren, de beschikbare arbeidsmarktinformatie, data van jobbeurzen, enz. zodat ze die kunnen aanreiken in de trajectbegeleiding van de jongeren. Voor de VDAB-consulenten is het belangrijk dat ze een goed zicht hebben op de werking van systemen van leren en werken.

4 Samenvattend

Warme overdracht probeert door een verderzetting van de trajectbegeleiding een vlotte overstap naar de arbeidsmarkt te voorzien met het oog op duurzame tewerkstelling voor de jongere. Administratieve gegevens worden voor alle jongeren doorgegeven en kunnen volstaan, maar voor een aantal jongeren is extra begeleiding voor de overstap naar de arbeidsmarkt nodig. Hiervoor is het belangrijk dat de CDO's, de leertijd en VDAB goed samenwerken. Deze samenwerking is gebouwd op een goed netwerk van geïnformeerde partners.